

פתרון תרגיל 7

שאלה 1

בדקו את ההתכנסות ואת ההתכנסות בהחלט של האינטגרלים הבאים:

$$א. \int_2^{\infty} \frac{\sin^2 x}{x} dx$$

מכיוון שפונקציה $\frac{\sin^2 x}{x}$ שנמצאת תחת האינטגרל היא חיובית לכן מספיק לבדוק רק ההתכנסות רגילה.

$$\int_2^{\infty} \frac{\sin^2 x}{x} dx = \frac{1}{2} \int_2^{\infty} \frac{1 - \cos 2x}{x} dx = \frac{1}{2} \int_2^{\infty} \frac{1}{x} dx - \frac{1}{2} \int_2^{\infty} \frac{\cos 2x}{x} dx$$

נוכיח כי האינטגרל $\frac{1}{2} \int_2^{\infty} \frac{\cos 2x}{x} dx$ מתכנס.

נשתמש בקריטריון דיריכלה. נסמן $f(x) = \cos 2x$, $g(x) = \frac{1}{x}$

אזי לכל $a > 2$ מתקיים

$$\left| \int_2^a \cos 2x dx \right| = \left| \frac{1}{2} (\sin 2a - \sin 4) \right| \leq 1$$

ברור כי $g(x)$ מונוטונית ו $\lim_{x \rightarrow \infty} g(x) = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{1}{x} = 0$

לכן על פי קריטריון דיריכלה נובעת ההתכנסות של האינטגרל

$$\int_2^{\infty} \frac{\cos 2x}{x} dx.$$

נחזור לשאלה שלנו.

מאחר והאינטגרל $\int_2^{\infty} \frac{\cos 2x}{x} dx$ מתכנס, והאינטגרל $\frac{1}{2} \int_2^{\infty} \frac{1}{x} dx$ מתבדר

$$\left(\frac{1}{2} \int_2^{\infty} \frac{1}{x} dx = \frac{1}{2} \lim_{x \rightarrow \infty} \ln x = \infty \right)$$

הרי שהאינטגרל $\int_2^{\infty} \frac{\sin^2 x}{x} dx$ מתבדר וגם מתבדר בהחלט.

$$\int_0^{\infty} \frac{\sqrt[3]{x}}{1+x^2} \cos x \, dx \quad \text{ב.}$$

נוכיח כ האינטגרל מתכנס בהחלט ולכן בכלל מתכנס.

$$\left| \frac{\sqrt[3]{x}}{1+x^2} \cos x \right| \leq \frac{\sqrt[3]{x}}{1+x^2} \leq \frac{\sqrt[3]{x}}{x^2} = \frac{1}{x^{\frac{5}{3}}}$$

היות ו האינטגרל $\int_0^{\infty} \frac{1}{x^{\frac{5}{3}}} dx$ מתכנס (מכיוון שחזקה של x

גדולה יותר מ 1) לכן גם האינטגרל שלנו $\int_0^{\infty} \frac{\sqrt[3]{x}}{1+x^2} \cos x \, dx$

מתכנס בהחלט ולכן בכלל מתכנס באופן רגיל.

שאלה 2

חשבו את האינטגרלים הבאים:

$$a > 0, \int_0^{\infty} e^{-ax} \sin bx \, dx \quad \text{א.}$$

בדיוק באותו אופן כמו בשאלה 4 מתרגיל 3 כלומר על ידי אינטגרציה

לפי חלקים פעמיים מקבלים

$$\int_0^{\infty} e^{-ax} \sin bx \, dx = \frac{1}{a^2+b^2} e^{-ax} (a \sin bx - b \cos bx) + c$$

$$\int_0^{\infty} e^{-ax} \sin bx \, dx = \lim_{t \rightarrow \infty} \int_0^t e^{-ax} \sin bx \, dx = \quad \text{ולכן}$$

$$= \lim_{t \rightarrow \infty} \frac{1}{a^2+b^2} e^{-at} (a \sin bt - b \cos bt) - \frac{1}{a^2+b^2} e^{-a \cdot 0} (a \sin 0 - b \cos 0)$$

מכיוון ש $a > 0$ ולכן $\lim_{t \rightarrow \infty} e^{-at} = 0$ אזי

$$= \lim_{t \rightarrow \infty} \frac{1}{a^2+b^2} e^{-at} (a \sin bt - b \cos bt) + \frac{b}{a^2+b^2} = \frac{b}{a^2+b^2}$$

$$\int_0^{\infty} t^3 e^{t^2} dt \quad \text{ב.}$$

בשאלה הזאת יש טעות. ברור כי האינטגרל מתבדר.

הכוונה בשאלה הזאת היתה לחשב האינטגרל

$$\int_0^{\infty} t^3 e^{-t^2} dt \text{Type equation here. הבא:}$$

$$\int_0^{\infty} \frac{1}{x \ln^2 x} dx \quad \text{ג.}$$

$$\int_0^1 \frac{1}{x \ln^2 x} dx = \lim_{t \rightarrow -1} -\frac{1}{\ln t} + \lim_{t \rightarrow 0} \frac{1}{\ln t} = \infty$$

$$\int_1^{\infty} \frac{1}{x \ln^2 x} dx = \lim_{t \rightarrow \infty} -\frac{1}{\ln t} + \lim_{t \rightarrow +1} \frac{1}{\ln t} = \infty$$

ולכן האינטגרל מתבדר.

שאלה 3

ע"י שימוש בכלל לופיטל, חשבו את הגבול הבא:

$$\lim_{x \rightarrow +0} x \int_x^1 \frac{\cos t}{t^2} dt$$

נשתמש באחת המשפטים על ערך הביניים האינטגרל.

אם f רציפה בקטע $[a, b]$ ו g אינטגרלית בקטע $[a, b]$

$$\text{אזי } [a, b] \ni \theta, \int_a^b f(x)g(x)dx = f(\theta) \int_a^b g(x)dx$$

$$\text{נסמן } h(x) = \int_x^1 \frac{\cos t}{t^2} dt$$

נשתמש במשפט על ערך הביניים לאינטגרל $\int_x^1 \frac{\cos t}{t^2} dt$

$$\text{נקבל כי } h(x) = \cos \theta \left(\frac{1}{x} - 1 \right)$$

$$\text{ברור כי } \cos \theta \left(\frac{1}{x} - 1 \right) \geq \cos 1 \left(\frac{1}{x} - 1 \right)$$

$$\text{נבחין כי } \lim_{x \rightarrow 0} \cos 1 \left(\frac{1}{x} - 1 \right) = \infty \text{.here equation Type}$$

נשתמש בכלל לופיטל ונקבל

$$\lim_{x \rightarrow +0} \frac{h(x)}{x^{-1}} = \lim_{x \rightarrow +0} \frac{h'(x)}{(x^{-1})'} = \lim_{x \rightarrow +0} \frac{-\frac{\cos x}{x^2}}{-\frac{1}{x^2}} = 1$$

שאלה 4

חשבו את האינטגרלים הבאים:

א. $\int_2^6 \frac{dx}{\sqrt[3]{(4-x)^2}}$

$$\int_2^6 \frac{dx}{\sqrt[3]{(4-x)^2}} = \int_2^4 \frac{dx}{\sqrt[3]{(4-x)^2}} + \int_4^6 \frac{dx}{\sqrt[3]{(4-x)^2}} = \lim_{b \rightarrow 4^-} \int_2^b \frac{dx}{\sqrt[3]{(4-x)^2}} + \lim_{a \rightarrow 4^+} \int_a^6 \frac{dx}{\sqrt[3]{(4-x)^2}}$$

$$\lim_{b \rightarrow 4^-} -3(4-x)^{\frac{1}{3}} \Big|_2^b + \lim_{a \rightarrow 4^+} -3(4-x)^{\frac{1}{3}} \Big|_a^6 = \lim_{b \rightarrow 4^-} \left(-3(4-b)^{\frac{1}{3}} + 3\sqrt[3]{2} \right) + \lim_{a \rightarrow 4^+} \left(3\sqrt[3]{2} + 3(4-a)^{\frac{1}{3}} \right) = 6\sqrt[3]{2}$$

ב. $\int_{-2}^{-1} \frac{dx}{x\sqrt{x^2-1}}$

$$\int_{-2}^{-1} \frac{dx}{x\sqrt{x^2-1}} = \lim_{b \rightarrow -1^-} \int_{-2}^b \frac{dx}{x\sqrt{x^2-1}}$$

נציב $x = \frac{1}{\cos t}$ במקרה זה גבולות האינטגרציה החדשים הינם

$$x = -2 \Rightarrow -2 = \frac{1}{\cos t} \Rightarrow \cos t = -\frac{1}{2} \Rightarrow t = \frac{2\pi}{3}$$

$$x = -1 \Rightarrow -1 = \frac{1}{\cos t} \Rightarrow \cos t = -1 \Rightarrow t = \pi$$

כלומר הזווית ברביע השני ולכן $\tan t < 0$ ולכן

$$\sqrt{x^2-1} = \sqrt{\frac{1}{\cos^2 t} - 1} = \sqrt{\tan^2 t} = |\tan t| = -\tan t$$

$$dx = \frac{\tan t}{\cos^2 t} dt$$

ולכן נקבל

$$\int_{-2}^{-1} \frac{dx}{x\sqrt{x^2-1}} = \lim_{b \rightarrow -1^-} \int_{-2}^b \frac{dx}{x\sqrt{x^2-1}} = \lim_{b \rightarrow \pi^-} \int_{\frac{2\pi}{3}}^b \frac{\cos t \cdot \tan t}{\cos t \cdot (-\tan t)} dt = \lim_{b \rightarrow \pi^-} -\left(b - \frac{2\pi}{3}\right) = -\frac{\pi}{3}$$

שאלה 5

בדקו להתכנסות את האינטגרלים הבאים:

א. $\int_0^1 \frac{\sin x + \cos x}{\sqrt[5]{1-x^3}} dx$

ולכן האינטגרל הינו אינטגרל לא אמיתי $\lim_{x \rightarrow 1^-} \frac{\sin x + \cos x}{\sqrt[5]{1-x^3}} = \infty$

$$\int_0^1 \frac{1}{\sqrt[5]{1-x}} dx \quad \text{ולכן נשווה עם} \quad \int_0^1 \frac{\sin x + \cos x}{\sqrt[5]{1-x^3}} dx = \int_0^1 \frac{\sin x + \cos x}{\sqrt[5]{(1-x)(1+x+x^2)}} dx$$

$$\lim_{x \rightarrow 1^-} \frac{\frac{\sin x + \cos x}{\sqrt[5]{(1-x)(1+x+x^2)}}}{\frac{1}{\sqrt[5]{(1-x)}}} = \lim_{x \rightarrow 1^-} \frac{\sin x + \cos x}{\sqrt[5]{(1+x+x^2)}} = \frac{\sin 1 + \cos 1}{\sqrt[5]{3}}$$

הגבול סופי שונה מאפס ולכן מהתכנסות האינטגרל $\int_0^1 \frac{1}{\sqrt[5]{1-x}} dx$

נובעת התכנסות האינטגרל המקורי.

$$\int_0^1 \frac{\cos x dx}{\sqrt[4]{x} - \sin x} \quad \text{ב.}$$

ז"א הפונקציה לא חסומה ולכן האינטגרל הינו $\lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{\cos x}{\sqrt[4]{x} - \sin x} = \infty$

אינטגרל לא אמיתי.

נשווה עם $\int_0^1 \frac{dx}{\sqrt[4]{x}}$

$$\lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{\frac{\cos x}{\sqrt[4]{x} - \sin x}}{\frac{1}{\sqrt[4]{x}}} = \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{\sqrt[4]{x} \cos x}{\sqrt[4]{x} - \sin x} = \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{\sqrt[4]{x} \left(1 - \frac{x^2}{2} + o(x^2)\right)}{\sqrt[4]{x} (1 - x + o(x))} = 1$$

הגבול סופי שונה מאפס ולכן מהתכנסות האינטגרל $\int_0^1 \frac{dx}{\sqrt[4]{x}}$

נובעת התכנסות האינטגרל המקורי.

$$\int_0^1 \frac{e^x}{\sqrt{1-\cos x}} dx \quad \text{ג.}$$

ז"א הפונקציה לא חסומה ולכן האינטגרל הינו $\lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{e^x}{\sqrt{1-\cos x}} = \infty$

אינטגרל לא אמיתי.

נשווה עם $\int_0^1 \frac{1}{x} dx$

$$\begin{aligned} \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{e^x}{\frac{1}{x}} &= \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{x e^x}{\sqrt{1 - \cos x}} = \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{x(1 + x + o(x))}{\sqrt{\frac{x^2}{2} + o(x^2)}} \\ &= \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{x(1 + x + o(x))}{x \sqrt{\frac{1}{2} + \frac{o(x^2)}{x^2}}} = \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{\left(1 + x \left(1 + \frac{o(x)}{x}\right)\right)}{\sqrt{\frac{1}{2} + \frac{o(x^2)}{x^2}}} = \sqrt{2} \end{aligned}$$

הגבול סופי שונה מאפס ולכן מהתבדרות האינטגרל $\int_0^1 \frac{1}{x} dx$

נובעת התבדרות האינטגרל המקורי.